

PO SPALIO VĒLIAVA

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ROKIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Nr. 43 (1784)

1959 m. gegužės mėn. 30 d., šeštadienis

Kauna 15 kap.

Politinis švietimas

Pasibaigę mokslo metų partinio ir komunimo švietimo linke. Per juos susikuri ir save pilnai patelsino naujos darbo formos — pokalbiai, atskiru klausytoju referatai, klausimai ir alsakymai ir t. t. Šia lankme sėkminges dirbo Rokiškio tarybiniu ūkio politinio lavinimosi ratelis (propagandistas drg. Semionova), Rokiškio Edwardo Tičkaus v. vildurinės mokyklos ratelis (propagandistas drg. Kalačovienė) ir daugelis kitų. Kalp leigiamą reiškinį mūsų politiniam švietime reikia paminti dėstomosios medžiagos savyj su viešos faktais. Pavyzdžiu, „Kamajų“ kolūkio propagandistas drg. Rudokas, aiskindamas klausytojams temą apie pirmosios proletarinės revoliucijos Lietuvoje 40-metį, smulkiai nušvietė Kamajų apylinkės darbo žmonių kovą už Tarybų valdžią 1918—1919 metais. Kalp taip pat, TSKP XXI suvažiavimo nularimai ir septynmečio planas taip pat buvo dėstoma iliustruojant vietinio gyvenimo faktais.

Tačiau daugelis ratelių dirbo silpnai, seismis, nuobodžiomis formomis. Atskiri propagandistai per mažai kreipė dėmesį į darbo žmonių politinį švietimą, į naujų darbo formų leškojimą. Todėl neatsiliktini kai kuriuose rateliuose užstėmimai yra neregulariai, nuobodžiai.

Nemažai trūkumų buvo ir komunaus politinio švietimo linke, o pirmynės parūnės organizacijos mažai teikė propagandistams konkrečios paramos.

Dabartiniu metu, kada partijos rajono komiteto biuras apsvarstė klausimą apie politinio švietimo mokslo metų rezultatus ir uždavinius ruošiantis naujems mokslo metams, visos partinės organizacijos privalo ši svarbū klausimą laikyti dėmesio centre. Mes turime visuomet atminili, kad politinis darbo žmonių auklėjimas yra viena iš pačių pagrindinių sąlygų sėkminges gyvendinti partijos keltamus uždavinitus.

Todėl naujems mokslo metams reikia jau dabar ruoštis visu rūmtumu. Visi komunistai, o tarp pat skaitlinga mūsų tarybiniu aktyvo armija jau dabar privalo per pirmynės parūnės organizacijas pareikšli savo pageldavimus, kokio tipo ratelyje Jie mokysis stebinančiai mokslo metais. Ypač didelį dėmesį reikia skirti propagandistų parinkimui. Drąsiai į ši darbą reikia kelti jaunus, tiesloginiame, o taip pat ir visuomeniniam darbe gerai užsierekendavusius komunistus, komunaus.

Savalaisis pastriuošimas naujems mokslo metams — neatidėliotinas klekvienos partinės, komunaus organizacijos uždavinys.

A. STANKUVIENĖ
LKP Rokiškio RK politinio švietimo kabineto vedėja

Šiandien—Liaudies teatro atidarymas

Džiugl žinla apskriejo vienų rajono meno saviveiklos dalyvius, visus darbo žmones — Taryby Lietuvos Kultūros ministerija geriaujioms mūsų rajono dramos pajėgomis euteikė Liaudies teatro vardą.

Šiandien vakare 20 val. kultūros namuose įvyks ištūmingas Liaudies teatro atidarymas. Rokiškiai pama-

tys scenoje pirmajį teatro spektaklį — „Petras Kurmelis.“ Veikalą režisavo Vyt. Vajega, dekoracijas piedė J. Zibolis, muziką parašė A. Gradeckas. Veikalą pastatymo konsultantai — Panevėžio dramos teatro režisierius, respublikos nusipelnęs artistas drg. Blaždis ir to paties teatro aktorių drg. Vitkus.

V. Rimonis

SŪPRUS—DRAUDŽIBA—DRAUGYSTĖ

Trijų tarybinų respublikų mokytojų susitikimas Rokiškyje ... Prie Rokiškio miesto go, latvių mokytojų atstovas Edvardo Tičkaus vardo vildurinės mokyklos direktorius — išsiskiria trys Pabaltijo rius drg. Pranckūnas,

respublikų vėliavos, sudarytais Margaspalvė puokštę. Salėje pasigirda pionieriškumas maraspalvė pasipuoše ir šio tės vakaro dalyvius.

drabužiai lautinius iškilmingo susitikimo dalyviai. Nors kalbos skirtinės, draugystės, jaunesnių gausiai mūsų rajono pedagogų šeimų. Kalba rajono DZDT vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Štankus. Jis savo karščiuliuose, mūsų kaimynus latvius — Tegu mūsų draugystė būna plail, kalp latvių Dauguva, karšia, kalp estu skaūlaidles švietimo darbuotojus iš llukstės rajono ir gintaras!

Plojimų audra pakyla saile. Ji dar syki simbolizuoja nelšardomą tarybinių taučių draugystę, naują mūsų žalies žmogų, komunistų parilių išaukštėtą negirdėtėms žygiams ir darbams savo socialistinės Tėvynės gerovei.

Ši nuostabi taučių draugystės idėja ryškiai atispindėjo ir visame šventiniame koncerte.

A. Kalvaltis

TÄNAME LAHKUSE EESTI

Dékojame už svetingu mā

I jūsų mīstā mes, Estijos TSR Veru rajono mokyklų atstovai atvēkome gražiomis gegužio die-nomis.

Apie pukias jūsų rajono mokyklas mes jau anksčiau girdējome, bet tai, kā pamatēmē vētoje, prālenkē visus mūsų lūkesčius. Jūsų mokytojai su ikvēpimu, labai sėkminges auklēja jaunajā kartā drāsiai, pasiryžusia, nebajančia sunkumy.

Sī laišķa redakcijai perdāve Estijos TSR Veru rajona mokytojai.

Pažangiu reiškiniu reikia laikyti tai, kad jūs brangināte viską, kas nauja, kas progresyvu. Tai īsitikinome aplankē Edvardo Tičkaus vardo vildurinės mokyklos.

Didžiuol dēmesj jūsų mokytojai skiria estetiniam mokinjų auklējimui. Šią svarbiā problemā, sprendžia ne tik piešimo ir muzikos mokytojai, bet visas pedagogu kolektivas. Tai ikvepia ir mūs šioje srityje dīrbti dar gēru.

Mes ir ateltyje ne-galime pamiršti mūsų

KOKIA TU GERA, MAMA!

prekių vagonų ešelonas.

Traukdamiesi vokliukleli fašistai juose vežė išbadėjusias moteris ir vaikus. Vokiečiams, matyt, atsirado svarbių rūpesčių, ir jie išleido vežamuostius pasirinkti maisto į artimesnius kaimus.

Taip Valentina kartu su savo globēja atsildėrė Dišlių kaimē.

— Dūonosi — sušnibždējo užėjusi pas kalmelio gyvenvietą Valeriją Tolulaitę rusiškal moteriškē, laikydama ant rankų Valentiną. Tolulaitė pavalydino užėjusius.

Tuo metu pas Valeriją buvusi jos sesuo Justina krei-pėsi į atėjusiųjų:

— Atiduok man šią mergaitę, — parodė į Valentiną. Nebijok, aš ją užauginsiu..

Tą patį vakarą Justina To-

lutalė grīzo į Al-sėdžių mīsteli, nešdamasi ant rankų mažytė baltarusę mergaitę.

...Nesenial Valentina su-kako aštuoniolika metų. Justina Tolulaitė gimimo dienos proga padovanojo mergaitę gitārą.

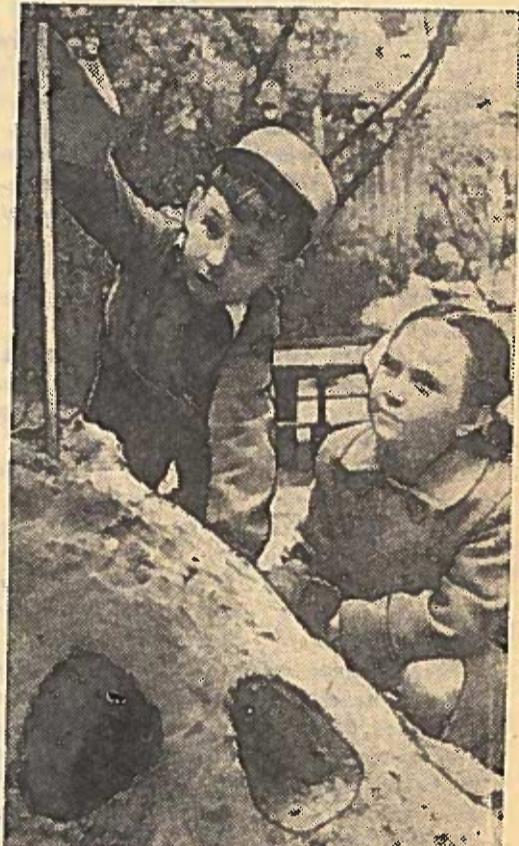
— Kokia tu gera, mama, — sušnibždējo mergaitė, stipriai apkabindama senutę...

Laiminga Valentina Spiridonova. Justina Tolulaitė jai pakeitė motiną. Balgusi septynmetę, Valentina stois į muzikos mokyklą. Laiminga ir Justina Tolulaitė, užsiauginus sau senatvėje paguoda. Ir kas gali išdristi sugrauti šių dviejų moterų laimę? Ne! Niekas ir niekada daugiau nesugriaus nei Valentinai, nei kitų vaikų laimės. To neleis Tarybinė Tėvynė.

K. Liubšys

Būsimieji statybininkai.

Z. Serapino fotoetuadas

Septynmečio žmonės

Pirmūnų gretose

... Ilgai galvojo, svarstė „Vyturio“ kolūkio stambijuojančios fermos vedėjas drg. Groblytė, ką čia pakvietus dirbtį į fermą melžėja.

— Eisiu pas Stasę. Merglotė kaip vijurkas — ne tik pati dirbtis, bet ir kitas patraukus, — nusprenādžiu.

Tai buvo prieš dvejus metus. Tuomet Stasė Šatkutė dirbo laukininkystėje. Jos darbštis rankas, linkemą būdą visi žinojo. Po 300—400 darbadienų būdavo išrašyta į jos knygelių. Bet kai dėdė Groblytė užsiminė apie fermos, Stasė nė kiek nesudubuojojo. Nuo pat pirmųjų dienų jos linkamas juokas skambėjo fermos, tos pačios, o gal net ir darbštenei rankos mokė kitas melžėjas, kaip reikia dirbtis ir mylėti darbą. Pernai metais Stasė pasiekė tikrai gerus rezultatus — iš 12 jos prižiūrimų karvių vidutiniškai primežė po 2 705 kg iš kiekvienos.

— O kiek diemet įsipareigojote?

— Toki klausimą Stasė iš pradžių vengia tiesiai atsakyti.

— Mažiau kaip pernai nebūs — tuo abejoti netenkai, — pasakoja ji. — Svarbiausia, paruošti daug ir gery pašary. Ypatingai siloso. Tal grynas pienas.

— O jūs, tur būt, taip pat prisidėsite prie pašary paruošimo? — užklause Stasę.

— Žinoma. Visos mūsų melžėjos šiai metais prie fermos augins po 10—15 ar ypač rūpių žakniavaisių. Už gausy derlių kovosime visomis išgalimis, nes žinoma — bus daugiau pašarinų runkelių, daugiau ir pieno.

Nors trumpo mūsų pokalbio metu „Vyturio“ kolūkio melžėja, rajono DŽD tarybos deputatė Stasė Šatkutė taip ir lėvenčia tiesioginio ateikymo, kiek gi įsipareigojo šiai metais primežti pieno, tačiau pasiryžimas stiprinti savo gimbėjų kolūkį, deges jas akyse, kalbėjo, jog ir Stasė pirmiausiai septynmečio metais tygiuosios į geriausias rajono melžėjas ir kovos už 3000 kg iš kiekvienos karvės.

A. Klauliėnas

LKP Rokiškio rajono komiteto instruktorius

PASIRYŽIMAS NUGALEJO

Tą vakarą „Naujosios sodybos“ kolūkio III brigados brigadininkas A. Jukna, su grįžęs namo, mažai kalbėjo, kažką mlintyse planavo. Jam nedavė ramybės ios klaplosios pievos, kurios tiesiai pagal paupį. Pernai jas bandė arti kolūkiečiai ir mechanizatoriai, arė — ir atsižadėjo. O suartė reikia: stinga žemės llinams, mišiniams.

Reiks pakalbėti su traktorininkais, — nusprenādė Antanas. — Tik kažin ar sutiks?

Darbas sunkus, pavojingas — traktoriai gali kiaurai nugarmėti. Tačiau mechanizatoriai H. Skvarnavičius ir V. Širvys ryžosi. Vakare, išmatavęs suartą dirvą, brigada

dininkas pasveikino traktorių ninkus su pergale:

— Šaunuoliai! Beveik penkis hektarus atkovojo!

Pasiryžimas nugalejo.

J. Lapelis

Bulvių — 25 ha

„Valstiečio“ kolūkio III-oji brigada balė sodinti bulves. Bulvių pasodinta gana daug — 25 hektarai, nes dirvos joms auglii yra geros.

Bulves sodinant daug padirbėjo kolūkiečiai A. Meilus, J. Stainys, V. Grabauskas, O. Lukošiūnienė, U. Melluvlienė ir kiti.

M. Stankevičius

Už veiksmingą socialistinį lenktyniavimą

Kada šių metų pradžioje „Pilies“ kolūkio kolūkiečiams iškilo klausimas, su kuo lenktyniauti, jie ilgai nesuko galvos.

— Iškviestim savo kaimynus — „Pirmyn“ kolūkį. Lenktyniavom su jais personal, parungtyniausim ir šiemet.

— Iššaukimą primam, — atsakė jems pastarieji. — Kas žino: gal jūs iššaukėt, o mes laimėsim.

Reikėjo manyti, kad šiai pirmiausiai septynmečio metais socialistinis lenktyniavimas tarp šių kolūkių išsvystys kuo plačiausiu mastu. Tai labai gera priemonė išjudinti kolūkio jėgas. Šiemet žymiai daugiau žemės ūkio produktų užsimojo pagaminti abu kolūkiai. Pavyzdžiu, „Pirmyn“ kolūkis įsipareigojo per metus padidinti pieno primežimą po 68 cnt kiekvienam 100 ha naudmenų, kiaulenos gamybą nuo 13,8 cnt, kurie buvo pagaminti priešmetais, pakelti iki 29 cnt, skaitant 100 ha ariamos žemės. Tą patį galima pasakyti ir apie „Pilies“ kolūkį. Tačiau reikia pažymėti, kad kai kurie įsipareigojimai yra perdaug atsargūs. Štai „Pilies“ kolūkis prisiėmė kuklius įsipareigojimus pieno, o „Pirmyn“ — jautienos gamyboje. Socialistinis lenktyniavimas iš šiuos įsipareigojimus galėjo įnešti kai kurias pataisas, nes juk dažnai atslinka, kad

MOKYKLĄ — ARČIAU GYVENIMO

Ši uždavinį sekmingai ėmė spręsti mūsų mokyklos kolektyvas. Tarybinio vyr. inžinieriaus Vaizdaičiai vadovaujant, mechaninės dirbtuvės reguliarai pravedami užstumimai. Čia bus paruošti 4 tekintojai, 3 metalo suvirkintojai, 4 traktorių prikabinėtojai. Šie mokiniai užtikrins atostogų metu atlikus gamybinių praktikų pagal specialybę. Prie sviesio gamybos įmonės cecho sudarytas 5 mokinų ratelis, nagrinėti pieno technologiją, išsiaiškinti laboranto specialybę. Kitų mokiniai atlikis žemės ūkio darbus tarybiname ūkyje bei mokyklos bandoma į amžių sklype, vadovaujant agronomui Šiaučiului. Metų iš metų, praktikos darbų mokytojui Rušenai vadovaujant, savomis jégomis pilnai atlikamas mokyklos einamasis remontas, o sutaupytos lėšos panaudojamos mokyklos materialinei bazelėi praplėsti. Šiemet moki-

nai įstengs geografinę aikštelię, žymiai praplėsti sportinę užkystę. Naujiesiems mokalo metams daug vertlingų priemonių mokyklos dirbtuvėl perleis tarybinio ūkio mechaninė metalo bei medžio dirbtuvės.

Nemažą masinį darbą

atlieka mokytojai bei mokiniai kokybiu.

Reguliarai skaitomas paskaitos tarybinio ūkio darbininkams, rengiami va-

karai. Prie Onuškio kultūros namų išaugo dra-

moms kolektyvas, kuriam vadovauja mokytojas Rušėnas. Visi mokytojai — agitatorai.

Mūsų mokykla arti-

miausiai taikotarpiai

stengsis išgyvendinti

praktikose tai, ką išskelė

pats gyventinas, mūsų

brangioji Komunistų

partija.

A. BRAŽELIS

Onuškio septynmetės

mokyklos vienos

komiteto pirmininkas

Stato kalvę

„Valstiečio“ kolūkio IV brigadoje pradėta naujos kalvės statyba, kurią stato kolūkio statybininkai Meilus Jonas ir J. Stočkus. Už savaitės kitos brigados kalvis Justas Meilus jau dirbs naujoje kalvėje.

A. Meilus

pasiekė naują

darbo pergalę.

Liaudies ūkio ta-

taip pat žuvies

rybos pramonė

sugavimo užduo-

bendrosios pro-

dukcijos gamybos

Gamybos apim-

penkių mėnesių

tis Liaudies ūkio

monės prekių

planą įvykdė pir-

tarybos įmonėse

maisto produc-

ma laiko.

Viršyta per pirmuosius už dešimtis

pagrindinių dir-

penkis septynme-

monės rublių.

iš to skai-

čio mėnesius pa-

NEIŠJUDINTOS JĒGOS

daugelis fermos darbuotoju pasiekia žymiai daugiau, negu kolūkis buvo įsipareigojęs. Reikia tik jų tarpe vyslyti nuolatinį socialistinį lenktyniavimą.

Deja, tiek viename, tiek antrame kolūkyje to nėra. Tiesa, formaliai lyg ir lenktyniaujama. Pavyzdžiu, kolūkio kontorse ant sienų yra užklijuoti visų melžėjų metiniai ir mėnesiniai įsipareigojimai. Tačiau kaip jie įvykdomi, kuri melžėja pirmava, taip ir nesimato, nes grafas, kurios skirios, kiek tame ar kitame mėnesyje melžėja primežė pleno, paliktos tuščios, nors jau eina penkias mėnuos nuo metų pradžios, labai nesiseka.

Formalai lenktyniaujama netik paskiri gyvulininkystės ar laukininkystės darbuotojai, bet daug formalumo yra ir tarpkolūkiame lenktyniavime.

Tiesa, „Pilies“ kolūkio kontoreje matėme iškabinę bluletenį, kuriame susvesti „Pilies“ ir „Pirmyn“ kolūkių socialistinio lenktyniavimo rezultatai už 1 šių metų ketvirtį. Iš jų matyti, kad beveik visose srityse pirmavo „Pilies“ kolūkis. Tačiau ar to užtenka? Lenktyniavimas — tai glaudus bendradarbiavimas, tai ne tik lenktynės, bet kartu ir tarpusavio parama. Kaip žinoma, „Pilies“ kolūkis pirmavo pasasario sėjos darbuose, kurie „Pirmyn“ kolūkui, ypač

Nieko apie socialistinį lenktyniavimą nerašo kolūkų sleninė spauda, čia svarbi tema neturi iš jos skirtlių.

Lenktyniauti reikia nemaišai. Tegu pasisveidi vieni pas kitus kolūkių vių melžėjos, kiaulų šeimų laukininkystės brigadų tegu jie pasitaria, pasivieni iš kitų — tada ir tarymečio planas seksis dyti žymiai lengviau ir clau.

J. Varnas

PASITINKANT TSKP CK PLENUMA

LIETUVOS LIAUDIES ŪKIO TARYBOS PRAMONE ĮVYKDĖ PENKIŲ MĖNESIŲ PLANĄ

Lietuvos ekonominio rajono taryboje įmonių kolektyvai, šiferio ir minkštostos stogo dangos, elektrinių patefonių, lininių audinių gamybos, mėduotis, pasiekė naujų pieno produkto perdirbimo, o baigios Lietuvių gausių gausių parduotu pirklių. Iki mėnesio planuojama perdirbimo gamybos apimtis iš 1000 tis. Lietuvių ūkio monės prekių planą įvykdė pirmasis įmonės maisto produkcijos laiko. Viršyta per pirmuosius už dešimtis pagrindinių dirpenkis septynmeonthų rublių, iš to skaičio mėnesius pagaminta su tuo pačiu.

Iki mėnesio planuojama perdirbimo gamybos apimtis iš 1000 tis. Lietuvių ūkio monės prekių planą įvykdė pirmasis įmonės maisto produkcijos laiko. Viršyta per pirmuosius už dešimtis pagrindinių dirpenkis septynmeonthų rublių, iš to skaičio mėnesius pagaminta su tuo pačiu.

Sakiai rajono Lenino žemės ūkio arteles išaugo iki 120 hektarų. Kukliai išnagrinėti, kai įtymelyje dar labiau jis plėsti — iki 240 hektarų. Matoma, kad septynmečio baigėse kolūkis iš sodininkystės gali gauti aplinkos milijonus rublių pajamų. Visuomeniniam sode aukštinių mišurių inkūnukų išveislų obelys, kriauses, žuvos, duodančios puikius dantus.

Nuo traukoje: agronomas A. Elmulis (kairėje) seniausias kolūkio sodininkas B. Jodulaitis jaunesnis sode.

Sutiko į brigados k

GOS

nesiekė. Aib pleno gamybinis prieslių kolūk u tarpu. P smunka. Kod nuvažiuoti pa s, pažiūrėti sekai. Juk kūdrija tik prpas. „Pilties“ talp pat g o kaimynus tems sekai rūmala. Dej kito kolūk nepajude juk jauviad atvažiuojai patikrinėkiniavim tiek vlen akant, ap yčioje“, j svečius

Gyvent — per maža...

Ne žodis, o liepėna liedegė dirbys,
Neduoda ramumos
Ji dieną naktį:
Tėvynės rytas aušta.
Jia arti.
Gyvent — per maža:
Reikia degti!
Gyvent — per maža,
Smilkli pelenuos.
Išek jokelti
Komunizmo dieną.
Žmogus tada tik
Vertas bus dainos,
Kai bus jis visas
Iš ugnies
Ir plieno!

T. Valaitis

Kas iš „Spindulio“ kolūkio nepažsta kolūkiečio Jokūbo? Pažiūra visi: Ir seni, Ir maži. Net pavardės nebereikia priedėti. Kas pirmasis deina į darbą ir paskutinis gržta namo? Jokūbas. Kas rudenį už darbadienius parsiveža daugiausiai grąžų? Taip pat Jokūbas.

— Sūkies, Jokūbas, darbe kaip vyrūkas, — sakydavo jam kaimynai.

— Atrodo, ne kapą, bet kokius 25 metus turėtum. Dar ko gero antra kartą vesti sugalvosi...

— Pasent visada suspėsim, — lyg tai ir atrėzė.

D. KUMPAUSKAITĖ

Jokūbas

Aneliutė priekaištaijančiu žvilgsniu débetelėjo į Jokūbą.

— Jei turėtumėt mano sveikatą, kitap kalbėtumėt. Išeinu į darbą — taip ir gelia strėnas. Ir receptą ne vieną turiu.

— Jokūbu net pagailio Aneliutės — o gal ji ir teisybė kalba.

— Kai aš... per daug ir neužsi- puotu, — ištare Jokūbas, prisėdamas netoli nuo Aneliutės.

Aneliutė braukė jauno berželio lapus ir žaisdama lyg drugellus leido juos pavėjui. Vienas iš jų patalkė Jokūbui į veidą.

— Viena aš... — niekas manęs neatjaucia, — toliau dūsavo moteris.

— Anagdien paskutinę duona pakėpiau. Nežinau, ką toliau valgysiu.

Dabar jau atsiduso ir Jokūbas, jis buvo nugalėtas. Pasitrankamas arčiau Aneliutės, jis tyliai pratarė:

— Nesišrimsk, aš tau dar Šan-

dien pat nuvešiu... centnerį rugių.

Man duonos ir taip užteks.

Jokūbas pradėjo dažniau ir dažniau lankytis pas Aneliutę. Nueina netuštomis. Jam gera matant, kaip Aneliutė džiaugiasi jo dovanomis, švelnai priglūsta prie peties...

— Taip ir nuaidėjo per visą kolakij.

— Jokūbas įsimylėjo!

— Rado ką — naminės varytoja,

RAJONINIAM FESTIVALIUI ARTĒJANT

Kai tik saulėlydis nudažo dangu raudonai, kai tik nutyla laukose traktorių motorai, balgustos darbą „Vaisliečio“ kolūkio melžėjos skuba į kolūkio kontoros salę. Kada tik čia beuželium, visada rasi Vyželčių bibliotekos vedėja Aldroną Lagutaitę, Z. Varnaitę, A. Žvirbutę, V. Mikalkėnaitę ir kiti kolūkio melžėjas. Jos visos ruošiasi rajoniniams festivaliui: mokosi šokių tau-

tinius šokius, ruošia drabu-

žius karnavalui. Žodžiu, dirba taip, kad tik įvalriaus, jdomiau, skoniglau būtų pasipuošę kolūkio dalyviai, vyksiantieji į festivalį.

— Jeigu tik yra noro, laiko visada užteks, — sako kolūkio saviveiklininkai.

— Štuo metu mums dirbtų daug geriau, nes mumis rūpinasi ir kolūkis.

Nesenai jis mums padėjo įsigytį tautinius dra

bužius.

M. Stankevičius

Varniuose prie Lukšto ežero įvyko pirmasis Žemaitijos mokytojų ir kultūros darbuotojų festivalis. Jame dalyvavo Užvenčio, Šilalės ir Varnių rajonų pedagogai, kultūros įstaigų darbuotojai, svečiai.

Nuotraukoje: trijų rajonų delegatai uždega festivalio laužą.

— Nesiseka man gyventi, — atsisėdama ant griovio krašto atsiduso jū. — Skriaudžia mane visi... Pamanyk — net už grotų pasodino.

— Nereikėjo užsiimti naminės varamu, — pastebėjo Jokūbas.

— Koks ten užsiémimas: rado kažkieno pamestą pustuštę bonką — ir užteko. Sugrižau — vėl užkliliuo: pasodybių daržą lyg žirklėmis pustau perkirpo.

— Kolūkui nieko nepadedat. Už

Aneliutę, jis buvo labai lipšni.

— Žinal, karvelliuk, ko aš iš tave prašysi. Tu juk man visada negalisti duonai rugių parūpint — noriu dar ir į prieik kokį centnerį kitių užmesti. Mes galim kitaip...

Matai, kiek rugių gubu aplink? — mostelėjo ranka Aneliutė. — Taigi, kai sutems... kiek mes abu gubu galim į mano klojimą sutempi?

Bus ir grądu, ir šlaudu...

Jokūbas vos nuo suolo nenukrīto, išgirdės tokį paslūpymą.

— Bet... bet... juk šie rugiai yra kolūkio...

Aš nė menkiusio šapeilio nesu voges. Ir tu dabar štaip...

— Kas tau kolūkis — jis tau ne motinai. Žiūrek, va, aš ir vakar keletą gubų parsitempiau — manai, širdy man sunkiau. Dar lengviau.

Kolūkis tam ir sutvertas, kad meilžium JJ kaip karve.

Dar apstulbės Jokūbas negalėjo prartari né žodžio, kaip Aneliutė,

norédama suminkštinti Jokūbo širdį, padėjo ant stalo bonką naminės.

— Išgerkim — prašviesės akys.

Iš tavo rugelių prasunkiau.

— Iš tu, kuriuos daviai tau duonai? — net akis išplėtė Jokūbas.

— Alšku, kad iš tu. Su duona as susiverčiai... O kiek pinigo už šį skystymelį išrinksiu! Tiki tave veltui vaivinu...

Jokūbas atsistojo, išsitiesė visu savo milžinišku tūglu ir, sugniaudžęs kumščius, pradėjo artintis prie Aneliutės.

— Tai tu?... tu?... Šitokiai...

Aneliutė, išgąsdintā balsaus Jokūbo žvilgsnio, atbula traukesi atgal, kol užkliuvas kėdės šleptelėjo ant žemės.

Jokūbas ją permetė paniekos žvilgsniu ir, išvirkęs pro duris, paskuko namų link.

Konkursas gražiausiam daržellul

Liaudyje yra priglės tokis miestas pasipuošyt gėlių darposakis: „Gražu, kaip sesučių darželyje“. Kaip būtų gražiausiam daržellul. Numatytos 3 piniginės premijos 100—50 rb dydžio. Konkurso rezultatai bus suvesti į valiaspalvėm gėlėm pasiskirstyti. Šių m. rugpjūčio 1 d. Šiam reikalui sudaryta iš 5 asmenų komisija.

V. Rimaitis

Mūsų kalendorius

DANIELIUS KLEINAS

SIEMET sukanka 350 metų nuo to laiko, kai gime Danielius Kleinas — pirmosios spaudintos lietuvių kalbos gramatikos autorius.

Apie D. Kleiną yra išlikę nedaug žinių. Jis gime 1609 metų gegužės 30 d. Tilžėje. Ten pat mokesi mokykloje. Veliau studijavo Karaliaučiaus universitate teologijos mokslus. Nuo 1637 metų jis dirbo pastoriumi Tilžėje lietuviškoje bažnyčioje. Mire D. Kleinas 1666 metais. Spejama, kad jis buvo Prūsijos lietuvis, tik su suvokietinta pavarde, nes jo dokumentuose stojant į Karaliaučiaus universitetą buvo parašyta, „D. Kleinas, tilžėnas. Prūsas“. Danielius Kleinas buvo išsimokslinės to meto žmogus. Jis gerai mokojo ne tik lietuvių, vokiečių, bet ir lotynų, graikų, hebrajų kalbas. D. Kleinas buvo susipažinęs ir su lenkų, čekų, prancūzu kalbomis.

SVARBIAUSIAS D. Kleino nuopelnas yra 1653 m. išleista lotyniškai parašyta „Lietuvių kalbos gramatika“. Ji buvo skirtama lietuvių parapijose dirbantiems vokiečių kunigams. Vokiška šios gramatikos santrauka („Compendium“) buvo skirtama vokiečių valdininkams. Be to, išėjo D. Kleinino „Naujos giesmių knygos“. Jos rodo, kad jis labai gerai mokojo lietuvių kalbą, o jo giesmių vertimas iš vokiečių kalbos pasižymi ciliavimo lengvumu, žodyno turtingumu.

KLEINO gramatikos turi didelę reikšmę. Jos buvo pradėtos tyrineti tik tarybiniais metais. Antai, naujas (fotografuotinis) gramatikų leidimas su lietuvišku vertimu bei plačiais komentariais išleistas 1957 metais.

D. Kleino gramatikos yra ypač reikšmingos išstinianam lietuvių kalbos raidos tyrinėjimui. Reikia pasakyti, kad feodalinio susiskaldymo sąlygomis, kai dar nebuvvo nusistovėjusi literaturinės kalbos normų, Kleino gramatika suvaidino didelį vaidmenį. Ji buvo tas pamatas, kuriuo lietuvių kalbos gramatikos mokslas plėtojosi Ryti Prūsijoje. Gramatikoje yra daug svarbių XVI-XVII a. lietuvių kalbos gramatinės sandaros faktų. Ji turėjo didelę reikšmę ir vėliau leidžiamoms lietuvių kalbos gramatikoms. Kai kurie medžiagos sisteminimo principai nenustojo vertės ir dabar.

150-osioms A. Kolcovo gimimo metinėms „Mosfilm“ studija kuria meninį filmą „Daina apie Kolcovą“. Poeto vaidmenį atlieka artistas V. Koniajevas.

Nuo traukojo: filmavimo momentas. A. Kolcovo vaidmenyje artistas V. Koniajevas.

